

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**OLIMPIADA RAIONALĂ/MUNICIPALĂ
LA LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ**

**SESIUNEA 2016
CLASA a XII-a**

Data: 13 februarie 2016

Scor total: 100 de puncte

SUBIECTUL I (44 de puncte)

- Scrie, în 4-5 pagini de caiet tipizat, un eseu structurat, realizând o interpretare inedită a textului propus:

Mâna care scrie

Vina va cădea pe *mâna care scrie*:
cârțiță oarbă, câine negru al inimii,
ea întotdeauna a împins cuvintele
până la ultima lor consecință

Presimt că nu peste mult
î se va întâmpla o nenorocire

Când o apucă pofta de scris
devine periculoasă și agresivă
părăsește perimetrul hârtiei
și o ia razna pe străzi, printre automobile,
intră în Academie lăsând pe pereți
hieroglife impenetrabile

Zilnic, pe strada George Meniuc,
prin dreptul Editurii Arc, pierde câte ceva,
pierde lutul și mineralele
trage din urmă modelul, conceptul, întreaga

istorie a literaturii universale
Câine flămând, sentimentele mele
abia o mai pot ține în lesă

Niciun săpun n-ar mai putea să o spele
de microbii literaturii. Nimeni și nimic
nu ar mai putea să o scoată
din imaginara-i stare de aripă

N-o slăbiți din ochi, aveți grijă:
ea întotdeauna va căuta să împingă cuvintele
până la ultima lor consecință,
ea niciodată nu vă va îndemna
să credeți în cele scrise
ei de pe acum î se pregătește un cimitir
în neantul paginii albe

(Arcadie Suceveanu)

	Parametri:	
1	Interpretarea textului poetic, implicând reperele adecvate: imagini, figuri de stil, simboluri, motive, sentimente și stări ale eului, caracteristici prosodice etc.	20 de puncte
2	Dezvoltarea unei idei din fragmentul subliniat.	2 puncte
3	Argumentarea propriilor puncte de vedere, cu referință textul dat.	4 puncte
4	Referința argumentată la două texte ale altor autori, care valorizează aceleași motive literare.	8 puncte
5	Structura (introducere-cuprins-încheiere) a textului propriu și aranjarea în pagină.	4 puncte
6	Utilizarea adecvată a terminologiei lingvistice și literare.	6 puncte

Subiectul II (30 de puncte)

Pornind de la afirmația lui Mario Vargas Llosa că „*orice roman e o minciună ce vrea să treacă drept adevăr, o creație a cărei putere de persuasiune depinde exclusiv de folosirea eficientă, de către romancier, a unor tehnici de iluzionism și prestidigitație care te duc cu gândul la cele ale magicienilor de prin circuri sau teatre*”, scrie un eseu structurat, în limita a 3-4 pagini de caiet tipizat, cu tema: „**Texte care m-au cucerit prin puterea lor de persuasiune**” (referindu-te la oricare 3 texte din literatura română și universală, potrivite temei).

*Prestidigitație – s.f. arta de a face scamatorii prin mișcări foarte îndemânatică și rapide ale mâinilor, scamatorie.

	În compoziția ta, vei ține cont de următoarele cerințe:	Scor
1	Explicarea modului propriu de înțelegere a conceptului de putere de persuasiune a unei opere literare.	L 0 1 2
2	Raportarea conceptului la metafora „ <i>folosirea eficientă de către romancier, a unor tehnici de iluzionism și prestidigitație</i> ”.	L 0 1 2 3 4
3	A) Reperarea motivată a trei texte din literatura română și universală, potrivite temei.	L 0 1 2 3 4 5 6
	B.) Comentarea a două aspecte ale persuasiunii, caracteristice cărților alese.	L 0 1 2 3 4 5 6
	C.) Ilustrarea adecvată a aspectelor comentate cu câte două idei/exemple convingătoare din cele 3 texte selectate.	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

4	Dezvoltarea motivată a unei idei din afirmația propusă.	L 0 1 2 3
5	Exprimarea opiniei proprii cu referire la actualitatea subiectului abordat.	L 0 1 2 3

(Ordinea încadrării parametrilor în text este la alegere, dar fiecare va începe din alineat.)

În atenția candidatului!

Pentru redactarea subiectului I și a eseului, vei obține, suplimentar, 26 de puncte.

În acest scop, vei respecta următoarele cerințe:

	Cerințe față de redactarea textului	Scor
1	Organizarea corectă a ideilor în scris.	L 0 1 2 3 4
2	Utilizarea limbii literare.	L 0 1 2 3 4
3	Demonstrarea aptitudinilor de analiză și de interpretare critică.	L 0 1 2 3 4 5
4	Respectarea normelor de ortografie.	L 0 1 2 3 4 5
5	Respectarea normelor de punctuație.	L 0 1 2 3 4 5
6	Așezarea în pagină, încadrarea în limitele de spațiu.	L 0 1 2 3

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**OLIMPIADA RAIONALĂ/MUNICIPALĂ
LA LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ**

**SESIUNEA 2016
CLASA A X-a**

Data: 13 februarie 2016

Scor total: 100 de puncte

SUBIECTUL I (60 de puncte),

Clasa a X-a

Realizează o interpretare a textului poetic și a citatului propus, demonstrând performanța de cititor avizat:

Nu te pot da cu-mprumut

Precum nu-și poate alege cerul, înaltul,
Alt soare să-i lumineze întinderea fără sfârșit și fără-nceput,
Numai pe tine nu te pot împrumuta de la altul,
Numai pe tine nu te pot da nimănui cu-mprumut.

Sfinte îmi sînt cele rămase de la mama și tata,
Datoria mea e: a moșteni, a păzi!
Cum să împart lumina, cuvîntul, soarta
Ori aerul – cum l-aș putea împărți?

Suflete, frunză vei fi, pe toți vecii,
În pomul țării frumoase ce te-a născut,
Și chiar în cădere, cînd toamna va trece,
Să nu zbori departe de ramul pe care-ai crescu.

Lucrarea va fi apreciată conform următorilor parametri:

60 de puncte

- Interpretarea textului poetic, implicînd reperele adecvate: imagini, figuri de stil, simboluri, motive, sentimente și stări ale eului, caracteristici prosodice etc. **20 de puncte**
- Dezvoltarea unei idei din citatul propus. **6 puncte**
- Argumentarea propriilor puncte de vedere, cu referință la citatul și textul dat. **4 puncte**
- Referința argumentată la două texte ale altor autori, care valorizează aceleași motive literare. **8 puncte**
- Structura (introducere-cuprins-încheiere) a textului propriu. **4 puncte**
- Utilizarea adecvată a terminologiei lingvistice și literare. **6 puncte**
- Corectitudinea și coerența textului propriu. **12 puncte**

Jocul intertextualist, parabola mitizantă, îmblînzirea antitezelor, parafraza, ludicul și ironia, stăpînirea poantelor, evantaiul de eufonii, euritmii și ingeniozități omofone, asocierea / disocierea realităților minimalizate litotic ori sublimat oximoronic, cultivarea ambiguității în straturi cantabile și aglomerarea ingenioasă a situațiilor existențiale paradoxist-absurdiste, în general, urmărirea obsedantă a spectacolului neoexistențial cu lumini și umbre – toate acestea fac parte organică din arsenalul unui poet familiarizat în egală măsură cu valențele stilistice ale versului clasic, trecut elegant prin filiera modernă, simbolist-avangardistă a secolului douăzeci și din nou revizuit pînă la istovire prin laboratoarele deconstructiviste ale gândirii postmoderne, din care poetul Vasile Romanciuc, cu un simț infailibil al proporțiilor estetice, a știut să-și aleagă strictul necesar.

Ion Hadârcă

MINISTERUL EDUCAȚIEI AL REPUBLICII MOLDOVA

OLIMPIADA RAIONALĂ/MUNICIPALĂ

LA LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

SESIUNEA 2016

CLASA A IX-a

Olimpiada la limba și literatura română

Subiectul I

Citește textul și realizează următoarele sarcini:

Interviu cu scriitorul Fănuș Neagu

– **Cînd ați simțit cel mai acut sentimentul sfîșierii?**

– În clipa despărțirii de casă și sat, cînd am plecat la Liceul Militar. În 1944, sînt mulți de ani de atunci, Constantine Preda!

– **De necrezut! Dumneavoastră, Sorescu, Bacovia – elevi ai unei școli militare!**

– Au mai fost și alții.

– **Cum ați avut curajul?**

– Păi, nu era vorba de curaj, eram săraci. Și liceele militare aveau foarte multe înlesniri pentru copiii care izbuteau să treacă examenul de admitere. Te echipau militar. Casa, masa, foile de drum și vacanțele erau gratuite. Și totul pe o instrucție superbă. Vorbesc ca învățămînt. Eu de acolo am deprins latina și patima verbului. După ce le-am trecut prin căldura intimă a bibliotecii.

– **De la Liceul Militar?**

– Da. Erau profesori de elită acolo și aveau o bibliotecă uriașă.

– **Nu v-au marcat instrucția și „căprăria”, nu v-au influențat negativ existența?**

– Nu. Păi, da' îți dai seama, eram copil, am făcut primele patru clase acolo. Nu erau atît de zdruncinante pentru mine. Țineau mai mult de disciplina vieții, și nu de mînuirea armelor, pentru cei mici vorbesc, sau de zdrobirea personalității ca planton, santinelă sau căprar de schimb. Ideile tale despre armată sînt ale recrutilui, ale mele despre armată sînt ale elevului, beneficiind de generozitatea unei alcătuirii a școlilor superbe, făcută de marii domni ai învățămîntului românesc. N-are nicio legătură cu “căprăria” de care vorbești tu la Liceul Militar.

– **Se poate defini poezia?**

– Nu. Este o stare de Dumnezeu, este o stare de naștere de îngeri, dacă vrei, o stare de cădere în robia dragostei și de izbucnire a țipătului alb. Nu știu ce-i poezia. Știu că îmi place la nebunie, pot să citesc și sînt fermecat să citesc și, mai ales, am puterea, fără a vrea, să rețin versuri frumoase. Dar eu, la memoria mea, care era de elefant, cînd eram mai tînăr, citeam și țineam minte pe dinafară și cartea de telefoane. Puteam să învăț o pagină din cartea de telefoane în 7 sau 10 minute. Dar asta mi-a și folosit în viață, mi-a și dăunat. De cifre n-am avut nevoie, pentru că n-am avut bani să-i număr. Tabla înmulțirii nici acum n-o știu prea bine, dar nici nu cred că-mi folosea la ceva. Norocul meu a fost că am prins o perioadă foarte zbuciumată a învățămîntului românesc ... și am trecut prin matematici numai la nivelul clasei a patra - a cincea. Și am țîșnit în alergătorul de cursă lungă, adică am absolvit liceul, dar nu liceul, Școala Normală, că am epuizat formele mijlocii de învățămînt fără să știu ceva despre ecuație. Aș fi rămas elev perpetuu, nu puteam eu să salt peste logaritmi și ecuații de gradele I, II, III, IV, nu știu cîte sînt. În zecimale m-am încurcat toată viața mea și acolo am rămas. Am avut, din punctul de vedere al neghiobiei vieții, acest noroc, să fie bulversat învățămîntul și să scap de povara matematicilor.

Nr	Item	Scor	Scor
1	Prezintă, într-un enunț coerent , 3 avantaje ale înscrierii unui copil la Liceul Militar. _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
2	Extrage din text 3 substantive pe care nu le cunoști, prezintă-le în ordinea alfabetică, în formele de dicționar. _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
3	Definește, fără a recurge la sinonime, sensul actualizat în context al cuvintelor <i>instrucție</i> , <i>patimă</i> , <i>înlesnire</i> , <i>disciplină</i> . <i>instrucție</i> _____ _____ <i>patimă</i> _____ _____ <i>înlesnire</i> _____ _____ <i>disciplină</i> _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
4	Rezumă, în limita de 80-85 de cuvinte, răspunsul la ultima întrebare a interviului. _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5

	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>		
5	<p>Descifrează cum trebuie înțelese secvențele:</p> <p><i>căldura intimă a bibliotecii</i></p> <hr/> <p><i>patima verbului</i></p> <hr/> <p><i>elev perpetuu</i></p> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
6	<p>Comentează o figură de stil identificată în secvența:</p> <p><i>Este o stare de Dumnezeu, este o stare de naștere de îngeri, dacă vrei, o stare de cădere în robia dragostei și de izbucnire a țipătului alb.</i></p> <p>Secvența _____ este _____ (tipul figurii de stil).</p> <p>Comentariul</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
7	<p>Citează un catren din poeziile învățate la disciplina <i>limba și literatura română</i> în acest an școlar, indicând titlul și autorul textului.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4

	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>		
8	<p>Exprimă-ți atitudinea susținută de 3 argumente în legătură cu traiul copiilor în internate (ale școlilor specializate: muzicale, sportive, militare etc.)</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
9	<p>Describe, în spațiul rezervat, imaginea adiacentă, potrivit un titlu pentru textul elaborat.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6

			
10	<p>Delimitează prin bare oblice și numere propozițiile din enunțul dat, subliniind cu o linie predicatele și cu două linii - subiectele.</p> <p><i>Ideile tale despre armată sînt ale recrutilui, ale mele despre armată sînt ale elevului, beneficiind de generozitatea unei alcătuiți a școlilor superbe, făcută de marii domni ai învățămîntului românesc.</i></p>	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
11	<p>Citează o regulă de punctuație a propozițiilor coordonate, ilustrînd-o prin 2 exemple extrase din text.</p> <p>Regula:</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Exemplul I:</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Exemplul II:</p>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4

12	<p>Analizează imaginea de mai jos și răspunde în enunțuri complete la întrebările adiacente:</p> <p>a) Pentru ce eveniment este această invitație?</p> <p>b) Unde (în ce oraș, în ce local) va avea loc petrecerea?</p> <p>c) Când va începe petrecerea (data, ora)?</p> <p>d) De ce trebuie confirmată prezența invitaților până la 15 iunie?</p>	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
<p>5 puncte pentru corectitudinea tuturor secvențelor scrise</p> <p>Total 63 de puncte</p>			

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**OLIMPIADA RAIONALĂ/MUNICIPALĂ
LA LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ**

**SESIUNEA 2016
CLASA A XI-a**

Data: 13 februarie 2016

Scor total: 100 de puncte

SUBIECTUL I (44 de puncte)

- Scrie, în 4-5 pagini de caiet tipizat, un eseu structurat, realizând o interpretare inedită a textului propus:

Un ochi de Vasile Romanciuc

Rătăcește, trist și înlăcrimat, un ochi prin oraș.

O lume amărită trece pe lângă el

prefăcându-se că nu-l vede.

Nimeni, nimeni nu-l întreabă:

ochiule, vrei să fii al meu?

Nimeni, nimeni nu-i zice:

ochiule, ce mult îmi lipsești!

Orbii nu vor să mai vadă.

Văzătorii nu vor să vadă mai mult decât văd.

Lumea se teme de ochiul acesta

care mai știe ce-i plînsul:

i-ar putea schimba punctul de vedere

asupra propriei sale orbiri.

Rătăcește, trist și înlăcrimat, un ochi prin oraș.

	Parametri	
1	Interpretarea textului poetic, implicînd reperele adecvate: imagini, figuri de stil, simboluri, motive, sentimente și stări ale eului, caracteristici prosodice etc.	20 de puncte
2	Dezvoltarea unei idei din fragmentul subliniat.	2 puncte
3	Argumentarea propriilor puncte de vedere, cu referință la fragmentul subliniat.	4 puncte
4	Referința argumentată la două texte ale altor autori, care valorizează aceleași motive literare.	8 puncte
5	Structura (introducere-cuprins-încheiere) a textului propriu și aranjarea în pagină.	4 puncte
6	Utilizarea adecvată a terminologiei lingvistice și literare.	6 puncte

Subiectul II (30 de puncte)

Pornind de la aserțiunea lui Sandor Marai: *Omul și destinul său reprezintă ceva inseparabil, se provoacă și se creează reciproc*, scrie, în limita a 3-4 pagini de caiet tipizat,

un eseu structurat cu tema: **Omul este făuritorul propriului său destin** (referindu-te la oricare trei texte din literatura română și universală, potrivite temei).

	În compoziția ta, vei ține cont de următoarele cerințe:	Scor
1	Explicarea modului propriu de înțelegere a conceptului de <i>destin</i> .	L 0 1 2
2	Raportarea conceptului la mesajul aserțiunii propuse și la propria experiență de cititor.	L 0 1 2 3
3	A. Reperarea motivată a trei texte din literatura română și universală, potrivite temei.	L 0 1 2 3 4 5 6
	B. Comentarea a două aspecte ale cunoașterii, relevate prin textele alese.	L 0 1 2 3 4 5 6
	C. Ilustrarea adecvată a aspectelor comentate cu câte două idei/exemple convingătoare din cele trei texte selectate.	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
4	Dezvoltarea motivată a unei idei din aserțiunea propusă.	L 0 1 2
5	Exprimarea opiniei proprii cu referire la actualitatea subiectului abordat.	L 0 1 2

(Ordinea încadrării parametrilor în text este la alegere, dar fiecare va începe din alineat.)

În atenția candidatului!

Pentru redactarea subiectului I și a eseului, vei obține, suplimentar, 26 de puncte.

În acest scop, vei respecta următoarele cerințe:

	Cerințe față de redactarea textului	Scor
1	Organizarea corectă a ideilor în scris.	L 0 1 2 3 4
2	Utilizarea limbii literare	L 0 1 2 3 4
3	Demonstrarea aptitudinilor de analiză și de interpretare critică	L 0 1 2 3 4 5
4	Respectarea normelor de ortografie.	L 0 1 2 3 4 5
5	Respectarea normelor de punctuație.	L 0 1 2 3 4 5
6	Așezarea în pagină, încadrarea în limitele de spațiu.	L 0 1 2 3